

Một ngày cuối năm 2016, kiến trúc sư nổi tiếng Bill Bensley ngồi trầm ngâm suy nghĩ trong căn phòng mẫu dưới chân núi Yên Tử, địa danh nằm ở vùng Đông Bắc của Việt Nam. Cùng lúc đó, đại diện của chủ đầu tư, công ty cổ phần Phát triển Tùng Lâm đang hào hứng đưa một số khách tham quan căn phòng vừa xây xong. Thấy ồn ào, vị kiến trúc sư người Mỹ đề nghị mọi người ra ngoài, để ông có thể ngồi tĩnh lặng một mình suy nghĩ. Hai tiếng sau, “ông hoàng resort”, biệt danh tạp chí *Time* đặt cho Bensley, bước ra khỏi phòng và nói: “Chúng ta phải làm lại hết!” trong sự ngỡ ngàng của chủ đầu tư.

Ông Trần Văn Long, trưởng ban Văn hóa phi vật thể của công ty Tùng Lâm kể lại câu chuyện trên như một minh chứng về sự đầu tư kỹ càng, kỳ công của dự

án Legacy Yên Tử – MGallery. Sau Tết cổ truyền Việt Nam được ba ngày, ông Bensley gặp lại chủ đầu tư Việt Nam và đưa ra một thiết kế hoàn toàn mới cho nhiều phòng ốc. Dù phải đập bỏ không ít hạng mục vừa xây, ông Bùi Đình Tuấn, chủ tịch công ty Tùng Lâm đồng ý với thiết kế mới, phương án đưa không gian Legacy Yên Tử – MGallery tương lai gắn với lối kiến trúc thế kỷ 13, thời điểm vua Trần Nhân Tông chọn Yên Tử làm nơi tu hành.

Nằm cách Hà Nội 130 km về phía đông bắc, nằm trong quần thể nổi tiếng về lịch sử văn hóa và Phật giáo, khu nghỉ dưỡng Legacy Yên Tử – MGallery gồm 133 phòng. Chủ đầu tư dự án là công ty Tùng Lâm, đồng thời cũng là chủ sở hữu Novotel Hạ Long bốn sao và quần thể trung tâm văn hóa Trúc Lâm Yên Tử. Dưới bàn tay tài hoa của Bensley và quyết tâm tạo ra một dự án để đời của chủ đầu tư, khu nghỉ dưỡng ở Yên Tử ra đời với kiến trúc vừa cổ xưa vừa hài hòa với cảnh quan thiên nhiên, tạo ra một kiến trúc riêng biệt, độc đáo so

LEGACY
YÊN TỬ -
MGALLERY

KẾT NỐI XƯA & NAY

LẤY CẢM HỨNG TỪ CÂU CHUYỆN LỊCH SỬ CÓ THẬT
VỀ VỊ VUA TỬ BỎ NGAI VÀNG, CỘNG QUYẾT TÂM
ĐEO ĐUỔI ĐẾN CÙNG CỦA CHỦ ĐẦU TƯ TẠO RA
MỘT DỰ ÁN CÓ CHIỀU SÂU VĂN HÓA, KIẾN TRÚC
SỬ DANH TIẾNG BILL BENSLEY TẠO RA
LEGACY YÊN TỬ - MGALLERY.

MINH THIÊN

LEGACY YÊN TỬ - MGALLERY

với nhiều dự án nghỉ dưỡng tại Việt Nam.

Khám phá từng góc ngách Legacy Yên Tử - MGallery, du khách có thể cảm nhận các đường nét kiến trúc, hoa văn gắn với lịch sử hình thành và phát triển của thiên phái Trúc Lâm. Theo sử sách, sau khi nhường ngôi cho con trai vua Trần Nhân Tông xuất gia tu hành và năm 1299 vua rời đến Yên Tử (Quảng Ninh) tiếp tục tu hành và thành lập thiên phái Trúc Lâm. Yếu tố thiên định, do đó, được xuyên suốt mọi góc ngách của dự án. Cả khu nghỉ dưỡng, không gian chìm trong gam màu trầm và xám với các hành lang rộng lớn, nối dài tưởng chừng như vô tận. Đôi khi du khách như ngược dòng thời gian bắt gặp nhân viên trong phục trang thời Trần. Nơi đây, phòng nghỉ sử dụng chất liệu tự nhiên tối đa như vỏ bao bố làm bằng sợi đay, tường trấu, cửa gỗ then cài... - các nguyên vật liệu và dụng cụ truyền thống tại nông

thôn Việt Nam trong nhiều thế kỷ.

Ông Jung Hyun Oh, tổng giám đốc khu nghỉ dưỡng chia sẻ, thiết kế của khu nghỉ dưỡng là tổng hòa của các yếu tố lịch sử, văn hóa, mỗi chi tiết đều mang một câu chuyện của Việt Nam. Tất cả các phòng ở Legacy Yên Tử - MGallery đều được thiết kế có tầm nhìn đẹp để du khách chiêm ngưỡng không gian núi rừng Yên Tử ở xung quanh. Du khách Nguyễn Thanh Tùng ghé thăm khu nghỉ dưỡng vào tháng 11.2019 nhận xét thiết kế khu nghỉ dưỡng gây ấn tượng cho anh như “đang quay ngược thời gian về với cung điện thời Trần”. Anh Minh Nguyễn, đến đây vào tháng 7.2019 chia sẻ cảm nhận: “Legacy Yên Tử - MGallery không chỉ là một khách sạn. Họ đưa cả một nền văn hóa lịch sử, kiến trúc thời Trần vào từng viên gạch, chiếc đèn, bờ tường, bức tranh. Tôi cũng thích mùi hương thảo mộc ở khắp nơi và âm thanh của chuông gió trên các con đường nội khu.”

Điểm khác biệt của Legacy Yên Tử - MGallery là thể hiện được chiều sâu văn hóa. Ông Long cho biết, khu nghỉ dưỡng “không nhằm tạo ra một không gian đồ sộ để mọi người trầm trồ. Không có các con số kỷ lục. Vì nếu thế, nó sẽ phá hỏng phần chính là văn hóa Việt Nam, là gắn gũi và hòa hiếu.” Nhà thiết kế khéo léo phân công trình thành từng hợp phần để khu nhà không tạo cảm giác đồ sộ khi nhìn từ xa và từ trên cao xuống.

Legacy Yên Tử - MGallery nằm trong

hệ thống khách sạn mang thương hiệu MGallery thuộc Accor, tập đoàn quản lý khách sạn lớn nhất Việt Nam hiện nay. Theo ông Patrick Basset, giám đốc vận hành Accor khu vực Đông Nam, Đông Bắc châu Á và Maldives, MGallery được định vị là khách sạn theo kiểu boutique (nhỏ, độc đáo, cá tính) 5 sao dành cho những du khách đam mê tìm hiểu về cuộc sống, văn chương, văn hóa. Nó có thể lấy cảm hứng từ thơ, tác giả nổi tiếng, là một nơi trú ẩn được che giấu, hoặc có một phong cảnh thiên nhiên kỳ vĩ hiếm có. Mỗi MGallery là hoàn toàn độc nhất và riêng biệt. Hiện có 100 khách sạn MGallery trên thế giới, Việt Nam có sáu, trong đó, Yên Tử – MGallery là dự án mang đậm dấu ấn văn hóa bản địa.

Để xây dựng dự án theo đúng ý đồ của nhà thiết kế Bill Bensley, Tùng Lâm thành lập ban văn hóa để tìm hiểu kỹ càng các thông tin về lịch sử, văn hóa và tư vấn cho vị kiến trúc sư nước ngoài. Chủ đầu tư cũng thành

lập ban dự án nội bộ kiêm nhiệm vụ thầu chính xây dựng, quản lý khoảng 100 nhà thầu bên dưới. Ông Ngô Thanh Tùng, giám đốc dự án chia sẻ, vất vả nhất của việc xây dựng là tìm kiếm đúng các chất liệu truyền thống. Họ phải tìm về các làng nghề truyền thống, đặt hàng người dân khôi phục các phương pháp chế tác thủ công vốn bị bỏ quên nhiều năm. Đơn cử, gạch men lát trong khu nghỉ sử dụng men cổ của làng gốm Phù Lãng vốn nổi tiếng từ thời Trần nay đã gần như mai một. Để có số lượng nguyên vật liệu lớn, trong khi năng lực các làng nghề không đủ đáp ứng, trong hai năm, công ty vừa xây dựng vừa chờ đợi vật liệu theo đơn đặt hàng. Cuộc chơi cũng lắm công phu, nguyên liệu nguyên khối được vận chuyển nhiều nơi về Yên Tử để chế tác vật dụng, bàn ghế như đá Tuyết Sơn từ Nghệ An, đá trắng từ Thanh Hóa...

Dự án Legacy Yên Tử – MGallery được xây dựng trong hai năm, nhưng ý tưởng được thai nghén 10 năm liền. “Ngọn núi rất vĩ đại nhưng bên dưới lại nhếch nhác nên chúng tôi muốn nâng cấp ở đây để cho tương xứng với giá trị của Yên Tử,” ông Long nói. Xung quanh khu

vực núi Yên Tử là các di tích và danh thắng quan trọng như khu bảo tồn thiên nhiên Tây Yên Tử (tỉnh Bắc Giang) và khu di tích lịch sử nhà Trần ở Đông Triều (tỉnh Quảng Ninh). Hệ thống các di tích và danh thắng này nằm trong quần thể di tích danh thắng Yên Tử từng được bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Việt Nam đề nghị UNESCO công

Legacy Yên Tử – MGallery được xem như mảnh ghép cuối cùng trong trung tâm văn hóa Trúc Lâm Yên Tử gồm hệ thống cáp treo lên núi, khu vực giải trí, nhà hàng, làng nghề.

nhận là di sản thế giới.

Yên Tử cùng với chùa Bái Đính ở cố đô Hoa Lư (Ninh Bình) là địa danh thường được chọn tổ chức các đại lễ Phật đàn tại Việt Nam. Vì vậy, Yên Tử còn được biết đến như một trong những địa điểm du lịch tâm linh, văn hóa nổi tiếng. Trên núi Yên Tử, ngoài Huệ Quang Kim Tháp cất giữ xá lợi vua Trần Nhân Tông, còn có một số điểm du lịch tâm linh khác như nơi tu hành của các tổ tiên Trúc Lâm Yên Tử, ngôi chùa bằng đồng lớn nhất Việt Nam trên đỉnh núi. Năm 2018, Yên Tử đón khoảng một triệu lượt khách. Cao điểm mùa lễ hội, bắt đầu vào tháng giêng, núi Yên Tử đón 50 ngàn lượt khách đến hành hương, chiêm bái, theo ông Lê Trọng Thanh, phó tổng giám đốc công ty Tùng Lâm.

Trong gần một thập niên thai nghén dự án, ông Bùi Đình Tuấn, chủ tịch công ty Tùng Lâm làm việc với chín nhà thiết kế nhưng ông không “chọn mặt gửi vàng” được một ai. “Ông Tuấn nghe họ trình bày các phương án thiết kế, nhưng đều thấy không hợp với Yên Tử,” ông Long kể. Thế nào là hợp với Yên Tử? Vị chủ tịch Tùng Lâm cũng không biết rõ cho đến khi họ thấy dự án InterContinental Sun Peninsula Danang Resort ở bán đảo Sơn Trà. Câu trả lời bật ra và ngay lập tức Tùng Lâm thuyết phục kiến trúc sư Bill Bensley tới Việt Nam để hợp tác. Ông Long tiết lộ: “Lúc đầu không biết có hợp hay không. Nhưng chủ tịch công ty đánh giá cao phương pháp luận đưa văn hóa bản địa vào công trình của ông ấy”.

“Câu chuyện của ông vua Việt Nam từ bỏ ngôi báu để trở thành một nhà tu hành gọi cảm hứng cho tôi,” ông Bill Bensley trả lời phỏng vấn *Forbes Việt Nam* qua email. Đầu tiên, vị kiến trúc sư được công ty Tùng Lâm đưa đi tham quan nhiều địa danh văn hóa ở miền Bắc để hiểu văn hóa Việt Nam, đặc biệt văn hóa thời Trần. Theo lời kể của ông Long, sau khi lên núi Yên Tử tham quan, nơi có Huệ Quang Kim Tháp, kiến trúc duy nhất trên núi còn lại từ thế kỷ 13, cao 500 mét so với mực nước biển, ông Bill Bensley xuống núi và nói rằng ông đã tìm thấy “chia

khóa” thiết kế cho khu nghỉ dưỡng. Không giải thích dài dòng, vị kiến trúc rời đi để rồi một tháng sau quay lại Việt Nam với hơn 100 bản vẽ. Dấu ấn Huệ Quang Kim Tháp có thể dễ dàng nhận biết tại Legacy Yên Tử – MGallery khi du khách bắt gặp những kiến trúc mô phỏng công vòm công trình này xuất hiện ở khá nhiều nơi.

Ông Long nhận xét, Legacy Yên Tử – MGallery như gạch nối giữa xưa và nay biến trung tâm hành hương này thành điểm đến văn hóa lịch sử tâm linh hòa quyện vào nhau. Theo ông Long, trước khi có khu nghỉ dưỡng, khách lên hành lễ và về, không có thời gian để cảm nhận, tìm hiểu các giá trị văn hóa, lịch sử và thiên nhiên. Từ khi dự án vận hành, du khách “không chỉ đến thập hương mà còn đến vì cảnh đẹp và các yếu tố văn hóa,” theo lời ông Long. Sau một năm hoạt động đã có khoảng 30 ngàn khách lưu trú tại đây, trong đó 80% là khách nội địa. Vào mùa cao điểm, khu nghỉ dưỡng hầu như hết phòng. Mùa thấp điểm, công suất thấp hơn, chủ yếu phục vụ khách đến Yên Tử tìm hiểu văn hóa lịch sử, thả lòng mình giữa chốn cung đình nhỏ giữa trần gian.

Ông Tuấn, chủ tịch Tùng Lâm, cũng là chủ tịch kiêm tổng giám đốc công ty cổ phần Đầu tư và Xuất nhập khẩu Quảng Ninh, từ chối trả lời phỏng vấn *Forbes Việt Nam*. Theo tự bạch, công ty này là doanh nghiệp nhà nước cổ phần hóa, hoạt động chính trong các lĩnh vực xuất nhập khẩu, khai thác khoáng sản và sở hữu cổ phần của công ty Cổ phần Phát triển Tùng Lâm, hiện quản lý hệ thống Legacy Yên Tử – MGallery, Novotel Hạ Long, hệ thống cáp treo.

Legacy Yên Tử – MGallery được xem như mảnh ghép cuối cùng trong trung tâm văn hóa Trúc Lâm Yên Tử gồm hệ thống cáp treo lên núi, khu vực giải trí, nhà hàng, làng nghề. Kiến trúc sư Bill Bensley đánh giá cao nỗ lực của đối tác Việt Nam trong việc tạo ra giá trị mới cho Yên Tử: “Tôi thích tính mộc mạc và đơn giản, thật sự cần thiết cho một quần thể đền nằm yên tĩnh dưới chân thung lũng”.

**LEGACY YÊN TỬ – MGALLERY KHÔNG NHẪM
TẠO RA MỘT KHÔNG GIAN ĐỒ SỘ ĐỂ MỌI NGƯỜI
TRẦM TRỒ. KHÔNG CÓ CÁC CON SỐ KỶ LỤC.
VÌ NẾU THẾ, NÓ SẼ PHÁ HỎNG PHẦN CHÍNH LÀ
VĂN HÓA VIỆT NAM, LÀ GẦN GŨI VÀ HÒA HIẾU.”**